

POMOČ MLADIM S POSEBNIMI POTREBAMI
TUDI V ČASU KORONAVIRUSA

Za lažji prehod v zaposlitev

V projekt Prehod mladih vključenih že več kot 1400 mladih – Skupaj iščejo pot do delodajalca, ki ima posluh za mlade s posebnimi potrebami – Razlike med mladimi se poglobljajo

Meta Černoga

Prehod s področja izobraževanja v delovno sfero, še posebno v prvo zaposlitev, je pogosto težaven korak za vsakega mladostnika. Še toliko težji pa je za mlade s posebnimi potrebami. Pri njih je tveganje za dolgotrajno brezposelnost, posledično pa pojavljanje številnih sekundarnih težav, še posebno veliko.

S projektom Prehod mladih skušajo zapolniti vrzel med sicer dobro delujočim šolskim sistemom in sistemom zaposlovanja. »Mlade opolnomočimo in motiviramo k čim bolj aktivni vlogi ter jim skozi različne aktivnosti omogočamo lažji prehod na trg dela in s tem možnost večje kakovosti življenja,« pravi koordinatorki projekta Mojca Arh in Maja Zovko Stele.

1400

mladih s posebnimi potrebami iz vse Slovenije se je do septembra letos vključilo v projekt.

Projekt, ki je začel delovati leta 2018, izvaja nacionalno projektno partnerstvo, ki ga sestavljajo Združenje izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije v Republiki Sloveniji kot koordinator in 14 izvajalcev z multidisciplinarnimi strokovnimi timi programa zaposlitvene rehabilitacije.

Vključitev je brezplačna

V projektne aktivnosti se vključujejo mladi, stari do 29 let, ki imajo motnje v duševnem razvoju, so slepi in slabovidni oziroma imajo okvaro vidne funkcije, so gluhi in naglušni, imajo govorno-jezikovne motnje, so gibalno ovirani, dolgotrajno bolni, z avtističnimi motnjami ter s čustvenimi in vedenjskimi motnjami. Za mlade je vključitev v projekt prostovoljna in brezplačna.

V projekt se je do septembra letos vključilo več kot 1400 mladih s po-

pešnih izhodov. Mladim pomagajo tako pri poklicni orientaciji kot pri izbiri ustrezne šole za nadaljevanje šolanja, s čimer se bistveno povečajo njihove možnosti na trgu dela. Nekaj mladih se je takoj po izhodu iz projekta zaposlilo, številnim pa so pomagali pri prijavi na zavod za zaposlovanje in s tem pridobivanju določenih pravic in še bolj poglobljene pomoči s strani strokovnih delavcev zaposlitvene rehabilitacije.

V lanskem letu je z njimi sodelovalo 565 vzgojno-izobraževalnih ustanov z območja vse Slovenije, letos pa se je to število še povečalo.

Individualni pristop

»K sodelovanju smo pritegnili tudi precej veliko število delodajalcev, ki vključenim mladim ponujajo priložnost za ogled delovnega mesta ali za delovni preizkus, omogočajo jim opravljanje šolske prakse, počitniško delo ali pa zaposlitev,« pravi sogovornici. Pri projektu ves čas aktivno sodeluje približno 40 strokovnih delavcev, ki so po poklicu večinoma psihologi, delovni terapevti, socialni delavci in podobno. V skoraj treh letih delovanja so ustvarili številne dobre zgodbe in primere dobre prakse, mladim pa pomagali pri lažjem prehodu z ene ravni izobraževanja na drugo, z namenom izboljšanja zaposlitvenih možnosti, ter pri samem zaposlovanju.

Pri projektu se srečujejo z mladimi, ki imajo zelo različne sposobnosti in tudi omejitve. Nekateri obiskujejo osnovno šolo s prilagojenim programom, nekateri pa fakulteto in celo magistrski ali doktorski študij. Eno glavnih načel njihovega dela je individualni pristop. Tudi delodajalce iščejo izključno na podlagi interesov, sposobnosti in seveda tudi omejitve posamezne mlade osebe, ki je vključena v projekt, ne glede na področje delovanja podjetja.

Strokovni delavci pri projektu z mladimi delajo od šest do 24 mesecev, odvisno od potreb. Prav tako vse vključene spremljajo vsaj še šest mesecev po izhodu iz projekta. Ravno to je ključnega pomena, saj opažajo, da se pri velikem številu mladih s posebnimi potreba-

jih strokovni delavci spremljajo vse do stabilizacije v novem okolju ter jim ponujajo podporo in pomoč.

Zelo pomembna vsebina dela je tudi sodelovanje z delodajalci z namenom delovnega preizkusa, opravljanja šolske oziroma študijske prakse, usposabljanja in razvijanja možnosti za zaposlitev mladega.

Kot pravi Maja Zovko Stele, so nekatera podjetja zainteresirana za sodelovanje pri projektu v smislu ponujanja prakse ali krajših usposabljanj, bistveno težje je seveda pri samem zaposlovanju. »Žal pri nas še vedno ni toliko podjetij, ki bi bila zainteresirana za zaposlovanje oseb s posebnimi potrebami. To področje je na splošno povezano s številnimi stereotipi, predvsem do nekaterih skupin oseb s

posebnimi potrebami; to so predvsem osebe z motnjo v duševnem razvoju ali pa s težavami na področju duševnega zdravja.«

Delajo na daljavo

Vključevanje mladih v aktivnosti projekta je možno tudi v času koronavirusa in z njim povezanih omejitvev.

»Naši strokovni delavci namreč aktivno delajo na daljavo in iščejo različne načine, kako priti do mladih s posebnimi potrebami in z njimi delati ter jim pomagati na način, ki je varen in hkrati ustreza potrebam mladih. Strokovni delavci pri projektu namreč opažamo, da so ravno v tem obdobju storitve, ki jih ponujamo mladim s posebnimi potrebami in njihovim staršem oziroma skrbnikom, še posebno pomembne,« pravi

koordinatorki in dodajata, da tako kot številni strokovnjaki, tudi oni ugotavljajo, da se v trenutnih razmerah, ko šolanje poteka na daljavo, razlike med mladimi s posebnimi potrebami in drugimi še dodatno poglobljajo. Mladi s posebnimi potrebami marsikdaj nimajo ustreznih sposobnosti, znanj, prilagoditvenih sposobnosti, zadostne pozornosti in vztrajnosti. »Prav tako ugotavljamo, da marsikdaj dodatne težave povzročajo pomanjkanje tehnične podpore oziroma neustrezna usposobljenost za njeno uporabo. Vse omenjeno močno vpliva na mlade s posebnimi potrebami, njihov šolski uspeh, zdravstvene težave in posledično tudi na odločitve o nadaljnjem šolanju oziroma zaposlovanju.«

V projektne aktivnosti se vključujejo mladi do 29 let, ki imajo motnje v duševnem razvoju, so slepi in slabovidni, gluhi in naglušni, imajo govorno-jezikovne motnje, so gibalno ovirani, dolgotrajno bolni, z avtističnimi motnjami ter s čustvenimi in vedenjskimi motnjami. / foto: iStock

PEKARNA SPAR S PESTRO IZBIRO IZDELKOV S SPREMENJENO VSEBNOSTJO SOLI

**30%
MANJ
SOLI**

**TATARSKI
HLEBČEK**
postrežno, 350 g

**25%
MANJ
SOLI**

**PECIVO
KALČKO**
postrežno, 55 g

Kot edini trgovec v Sloveniji z lastno pekarno se zavedamo, kako pomembna je skrb za javno zdravje. Ravno zato ponujamo bogato izbiro kruha in ostalih pekarskih izdelkov s spremenjeno vsebnostjo soli. Na naših policah med drugim najdete okusen, ročno pripravljen tatarski hlebček, ki je prejemnik priznanja za Inovacijo leta 2020 v skupini pekarskih izdelkov iz ajde. Ponujamo pa tudi okusno pekovsko pecivo, med katerim kraljuje pecivo Kalčko, ki je priznanje za Inovacijo leta prejelo leta 2018.